

BLUMENTÁL

Ročník XXV

Číslo 8

August 2014

Bolesť návštevníka chrámu

Ešte pred skončením Jubilea príchodu našich vierozvestov som sa rozhodol vo svojich úvodníkoch venovať pozornosť tým, ktorí ako majstri slova v najrozličnejšej podobe, priamo alebo nepriamo, nadviazali na veľké duchovné dielo solúnskych bratov. Tieto témy som symbolicky ukončil tesne predtým, ako sme oslávili každoročný sviatok svätých Cyrila a Metoda. Aj takouto formou som chcel prejavíť úctu veľikánom našich cirkevných a národných dejín i mimo sviatkov, a aj potom, keď sa Jubileum už oficiálne skončilo.

Teraz, ak Pán Boh dá, nastávajúci sedem mesiacov by som vás, milí Blumentálci, chcel v úvodníkoch osloviť myšlienkami na tému **siedmich bolesti Panny Márie**. Chcem Vás takto sprevádzať nielen v tomto období, keď budúci mesiac vyvrcholí Rok Sedembolestnej Panny Márie, ale aj v ďalších mesiacoch. A ak dobre rátam, a samozrejme ak je to Božia vôľa, posledný úvodník venovaný tejto téme (opäť to bude určitý symbol) napíšem vo februári 2015, keď oslávime sviatok Obetovania Panny Márie.

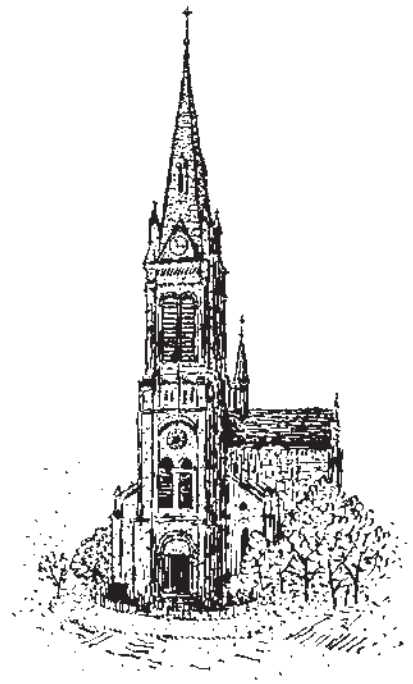
Bola to práve udalosť uvedenia dieťaťa Ježiša do chrámu, keď sa to všetko začalo. Na jednej strane nielen radosť Márie a pestúna Jozefa, ale zaiste aj radosť všetkých párov, ktoré prichádzali do chrámu so svojimi maličkými ratolestami, aby ich v súlade s mojžišovskými predpismi, predstavili v chráme. Tá radosť bola prinajmenšom dvojaká. Prvým dôvodom pre každú, aj duchovne zdravú rodinu bolo a stále je narodenie dieťatka. Všetci nábožensky založení rodičia vtedy cítia aj povinnosť prejavíť svoju veľkú vdácnosť Najvyššiemu za prevzácny dar dieťaťa. Druhým dôvodom bola návšteva chrámu. Keďže židia mali chrám ako miesto obety len na jedinom mieste – v Jeruzaleme (na modlitby a bohoslužbu slova im slúžili synagógy), o to väčšia bola ich radosť, keď mali príležitosť vstúpiť do Pánovho príbytku. Najušľachtilejšie pocity každého nábožného žida krásne vyjadrujú niektoré žalmy. V Žalme 122 sa píše: *Zaradoval som sa, keď mi povedali: „Pôjdeme do domu Pánovho“. Naše nohy už stoja v твоjich bránach, Jeruzaleme... Pre Jeruzalem proste o pokoj: „Nech sú bezpeční, čo ťa milujú. Nech pokoj vládne vnútri твоjich hradieb a istota v твоjich palácoch“. A Žalm 100 dokonca nesie názov Radosť návštevníka chrámu: *Jasaj na chválu Pánovi, celá zem, s radosťou slúžite Pánovi. S plesaním vstupujte pred jeho tvár... Vstupujte do jeho brán s piesňou chvály a do jeho nádvorí s piesňami oslavnými; chváľte ho a velebte jeho meno. Lebo Pán je dobrý. O to šokujúcejšie zapôsobili na Pannu Máriu slová starčeka Simeona: *On je ustanovený na pád a na povstanie pre mnohých v Izraeli a na znamenie, ktorému budú odporovať, – a tvoju vlastnú dušu prenikne meč –, aby vyšlo najavo zmýšľanie mnohých srdc. Svätý Lukáš, ktorý zachytil túto udalosť vo svojom evanjeliu, keď hovorí o Márii, často poznamenáva, že *Mária uchovávala tieto slová vo svojom srdci a premýšľala o nich. Nebol to zvláštny mix v jej srdci? Prísto radostne naladená do chrámu a tam sa dozvedieť tajuplným spôsobom naznačenú budúcnosť svojho dieťaťa?****

Nie bezdôvodne sa v mariánskom kulte táto Simeonova predpoveď označuje za prvý meč, ktorý prenikol srdcom Ježišovej matky. Aj na základe toho, čo opisujú žalmy, by sme predpokladali, že návšteva chrámu pre každého úprimného veriaceho má byť zdrojom radosť. Môže byť chrám aj miestom bolesti? Môže. Aký otras prežíva kňaz a veriaci, ak sa ich kostol alebo kaplnka stane miestom vyčinenia zlodejov, vandalov alebo satanistov! Bolesť prežíva aj návštevník chrámu, ktorý hoci pri prázdninových potulkách vstúpi do kostola, ktorý je evidentne dlhodobo zanedbaný a nikomu na ňom nezáleží. Bolesť v srdci prežíva ten, kto vstúpi v metropolách Západu do niektorých prekrásnych chrámov, ktoré sú naopak veľmi dobre udržiavané, ale ľudoprázdne, no o to viac sa rozrastajú a zaplňajú okolité mešity. Čaká aj nás na Slovensku takáto budúcnosť?

Ale sú aj iné bolesti, ktoré majú v sebe veľa pozitívneho. Prvá kniha Samuelova hovorí o Anne, matke neskoršieho proroka Samuela (pomazal izraelských panovníkov Saula a Dávida), ako ťažko znášala svoju bezdetnosť. Keď vstúpila do posvätného Stánku v Šilo a šeptavým spôsobom sa modlila, veľkňaz Héli sa na ňu osopil v domnienke, že je opitá. Ona vtedy s pokorou odvetila: *Nie, môj pane! Som žena, ktorá má ťarchu na duši. Víno a opojný nápoj som nepila, len dušu som si vyliala pred Pánom. Nepokladaj svoju služobnicu za belialovu dcéru, lebo som od prekypujúcej bolesti a trpkosti hovorila tak dlho!*

Koľké ubolené duše prichádzajú aj do nášho kostola, aby si dušu vyliali pred Pánom! Často aj človek, ktorý je predtým až príliš sebavedomý a sebaistý, pod vplyvom skľučujúcich okolností nachádza v chráme miesto, kde do jeho utrápeného srdca

(Dokončenie na s. 7)

*Vypočuj nás, ó, Mária,
ty najlepšia z matiek,
ktorá trpí, keď vidí svojich synov
prežívať ich kalváriu.
Matka oklamáných,
zradených, väznených,
nespravodlivo odsúdených,
a tých, čo sa nechcú dať podplatiť,
matka sirôt a tých,
s ktorými zle zaobchádzajú,
trpiacich detí, plačúcich matiek
a ustarostených otcov.
Úpenlivo ťa prosíme, ó, Mária,
vypros nám, aby sme žili v slobode a pravde,
vo vernosti tebe a tvojemu Synovi.
Dnes si nám väčšmi Matkou
ako Kráľovnou,
lebo dnes väčšmi ako inokedy
potrebujeme matku.
Matku, ktorá všetko pochopí,
ktorá zotrie každú slzu
a poteší každý žiaľ,
ktorá nás podrží,
aby sme nestratili nádej.*

Jerzy Popieluszko
z: Brána do neba,
365 myšlienok o Panne Márii

NANEBOVZATIE PANNY MÁRIE

Pätnásty august – liturgická slávnosť Nanebovzatia Panny Márie je aj slávnosťou nášho chrámu, ktorý je zasvätený práve Panne Márii Nanebovzatej. Definícia dogmy o telesnom prijatí Panny Márie do neba sa opiera o základné Máriino poslanie: o jej božské materstvo. Vyhláseniu tejto dogmy predchádzala dlhá príprava a jej vyhlásenie bolo želaním mnohých teológov aj veriacich.

Pápežská bula hovorí jednoznačne, že: *všetko sa zakladá na materstve našej milej Panej*; na všetom tom, čo Najsvätejšia Trojica v nej a skrze ňu spôsobila na svoju slávu a na spásu duší: Privilégium jej nepoškvrneného počatia (Rim 1854), jej trvalé panenstvo (Laterán 1646), jej božské materstvo (Efez 431)... Máriina sláva spočíva v tom, že ona celé svoje poslanie naplnila bez toho, že by sa bola dopustila čo len jedinej chyby. Uznanie jej nanebovzatia teda korunuje jej cestu ako ženy z Protoevanjelia (Gn 3, 15) a z Apokalypsy sv. Jána (Zj 12, 1), ženy, ktorá je nerozlučne spojená s dielom vykúpenia.

Z historického pohľadu – apoštol Ján po Ježišom nanebovstúpení si vzal Máriu k sebe, aby splnil želanie svojho Majstra vyslovené na kríži: *Hľa, tvoja matka...*, *hľa tvoj syn*. A Mária čakala na to, až bude navždy spojená so svojim Synom. Toto očakávanie prežívala vo viere a nádeji, v láske a modlitbe, a tak završovala svoje pozemské poslanie. Potom ako uplynul stanovený čas, pripravila sa Mária na odchod z pozemského života. Tu sa začína tajomstvo jej nanebovzatia.

Ako sa vyvíjala dogma o nanebovzatí?

Už prví kresťania tak v byzantskej ríši, ako aj uprostred pohanského sveta nabúdali presvedčenie, že Máriino telo ako telo Bohorodičky nemohlo podľahnúť skaze v hrobe. Východná cirkev už od 5. storočia rok čo rok 15. augusta slávila sviatok „Usnutie“ Panny Márie. Na Západe sa od 8. storočia vyvíjala vlastná liturgia s procesiou a uctievaním obrazu Panny Márie. Svätý Ján Damascenský bol popredným šíriteľom hymnu na počesť Panny Márie nanebovzatej. V 13. storočí, ktoré bolo vrcholom stredovekej mariánskej úcty, to bol svätý Albert Veľký, ktorý ju oslavoval... Keď sa viera Božieho ľudu v nanebovzatie Božej Matky stala súčasťou úcty a liturgie, išlo o to, aby sa tejto úcte dostalo oficiál-

ne potvrdenie zo strany Cirkvi. A tak sa stále naliehavšie ozývali hlasy, ktoré sa obracali na učiteľský úrad Cirkvi, aby k tejto mariánskej úcte zaujal stanovisko. Ako je to v Cirkvi zvykom, pápeži čakali, až vec dozrie a na prosby veriacich sa prejaví zásah Svätého Ducha.

Prvé oficiálne prosby o vyhlásenie dogmy sa datujú do roku 1849. Proces urýchlilo vyhlásenie dogmy o nepoškvrnenom počatí Panny Márie, no až do roku 1942 ležalo „na stole“ pápeža Pia XII. asi dvetisíc strán s naliehavými prosbami teológov a biskupov, ktorí sa obracali v tej veci na Svätú stolicu. 1. mája 1946 sa Pius XII. obrátil na popredných teológov a biskupov, aby vyjadrili svoj postoj k tejto veci. Bol to takmer jednomyselný postoj oslovených teológov, ktorí sa vyjadrili v prospech vyhlásenia dogmy.

Boli aj prekážky

Aby mohli byť vyhlásené žiadosti teológov a Božieho ľudu za oprávnené, nestačia len texty Písma a spisy Otcov, ani cirkevná tradícia. No o Máriinej smrti nie je v evanjeliách ani zmienka, a tak po nevyhnutnom teologickom bádani a mnohých modlitbách musí rozhodnutie prichádzať od najvyššej cirkevnej autority, ktorá sa opiera o kolégium biskupov. Inými slovami, pápež musí zvážiť žiadosti veriaceho ľudu, teologické bádanie a dopad novo vyhlásenej pravdy na celé

kresťanstvo. Musí sa nechať viesť Božou prozreteľnosťou a múdrosťou.

Argumentácia je v podstate jednoduchá: Zjednodušene možno povedať: Ak je Mária počatá bez poškrvny dedičného hriechu, cez ktorý Zlý „priniesol“ na svet smrť, ak ten, ktorého počala vo svojom panenskom lone pôsobením Svätého Ducha, bol spasiteľom sveta a aj jej spasiteľom, je nemysliteľné, aby ju po pozemskom živote postihol osud hriešnikov, a aby nebola ihneď cez jedinečné privilégium odmenená tak, že v jednote duše a tela priamo vstúpi do večnej slávy...

Sväté písmo nehovorí nič o nanebovzatí Panny Márie, a tak sú len nepriame dôkazy, ako je to v Zjavení svätého Jána, ktorý videl Máriu v sláve, ale nemáme priame potvrdenie nanebovzatia.

Konečné rozhodnutie

Keď Pius XII. získal potrebné istoty, zvolil si prvý november za deň vyhlásenia dogmy, pretože Mária je aj kráľovnou všetkých svätých. Bolo to v jubilejnom Mariánskom roku a prítomných bolo okolo 500 000 veriacich. Pius XII. v ten deň vyhlásil *urbi et orbi* dogmu o telesnom nanebovzatí Panny Márie. Vo vyhlásení sa hovorí: „Potom, čo sme opäť a opäť naliehavo vyzývali Boha, vyhlasujeme, ohlasujeme a definujeme... za Bohom zjavenú pravdu, že nepoškvrnená vždy panenská Božia Matka po skončení svojho pozemského života bola s telom a dušou vzatá do nebeskej slávy...“

Pápež pri vyhlásení dogmy nehovoril o Máriinej smrti, hovoril, že bola s telom a dušou prijatá do neba a stalo sa tak z Božej moci, nie jej vlastnou silou alebo zásluhou... Je to výsada, ktorá sa týka len Márie, ktorá tak v stopách svojho Syna v tele neoddeliteľnom od duše vstúpila do raja.

Je veľa teologických dôvodov, ktoré sú uvedené v príspevku **Bernarda Balayna Nanebovzatie Panny Márie (Svetlo 33/2009)**, ktoré pre rozsah týchto riadkov nemožno uviesť. Ale spomenieme ešte nie teologický, ale historický pohľad: Kresťania v Jeruzaleme a v Ríme starostlivo opatrovali pozostatky mučeníkov. Niet však ani len náznaku, že by hľadali pozostatky Božej Matky, pretože vedeli, že tu na zemi už neexistujú.

Z citovaného článku vybrala a preložila X. Duchoňová

BLAHOSLAVENSTVÁ

Téma blahoslavenstiev bola jednou z katechéz, ktoré si zvolil pán kaplán Martin Majda ako tému na svätých omšiach s účasťou mladých, pričom vychádzal z knihy emeritného pápeža Benedikta XVI. *Ježiš Nazaretský*. Tieto jeho katechézy chceme ponúknuť našim čitateľom na pokračovanie, lebo, ako pán kaplán povedal v prvej katechéze na túto tému: Blahoslavenstvá alebo Reč na vrchu sa dajú chápať ako „doplnenie“, „naplnenie“ či „prehlbenie chápania“ desatora.

Ked' Ježiš videl veľké zástupy, vystúpil na vrch. A keď sa posadil, pristúpili k nemu jeho učeníci. Otvoril ústa a učil

ich: Blahoslavení v duchu, lebo ich je nebeské kráľovstvo. Blahoslavení plačúci, lebo budú potešení. Blahoslavení tichí,

lebo oni budú dedičmi zeme. Blahoslavení smädni a lačni po spravodlivosti, lebo oni budú nasýtení. Blahoslavení milosrd-

ni, lebo oni dosiahnu milosrdenstvo. Blahoslavení čistého srdca, lebo onividia Boha. Blahoslavení tí, čo šíria pokoj, lebo ich budú volať Božími synmi. Blahoslavení prenasledovaní pre spravodlivosť, lebo ich je nebeské kráľovstvo. Blahoslavení ste, keď vás budú pre mňa prenasledovať a potupovať a všetko zlé na vás nespravodlivo hovoriť, radujte sa a jasajte, lebo máte hojnú odmenu v nebi. Tak prenasledovali aj prorokov, ktorí boli pred vami (Mt 5, 1 - 12).

V tejto kapitole Matúš predstavuje Ježiša ako nového Mojžiša: „Vzбудím vám proroka ako som ja.“ (porov. Dt 18, 15), ktorý sa nebude stýkať s Bohom len z tváre do tváre ako Mojžiš - on nám ukáže Božiu tvár - podá nám správu o Bohu z prvej ruky, nie iba z počutia. A toto sa naozaj uskutočnilo práve v osobe Ježiša Krista.

Tam začal učiť učeníkov, teda všetkých, čo sa chceli od neho učiť a počúvať jeho slová, nebol to len okruh dvadsiatich. Veď už nie je dôležitý pôvod učeníkov - či sú zo židovstva, ale podstatná je túžba počúvať a nasledovať Krista. Ani dnes nie je až také dôležité, či sa voláme kresťanmi, ale či naozaj žijeme ako kresťania, či počúvame a usilujeme sa Kristovo učenie uskutočňovať.

Boh sa teda priblížil k človeku. Hovorí mu celkom zblízka, ako človek s ľuďmi. V knihe Ex 20, 19 je jedna zaujímavá poznámka: Zoči-voči sile zjavenia Boha na Sinaji sa ľud tak zľakol Boha, že povedal Mojžišovi - *Ty nám hovor a budeme počúvať. Nech s nami nehovorí Boh, aby sme nepomreli.* A to Boha ani nevideli, no a teraz sa Boh priblížil ešte viac. Ale ani toto Pánovo priblíženie sa, táto nová blízkosť - nie je nijaký med. Pohoršenie kríža je pre mnohých oveľa neznesiteľnejšie, než bolo kedysi pre Izraelitov hromobitie na Sinaji. Mali predsa len pravdu, keď povedali, „že ak s nami bude hovoriť Boh - určite zomrieme“. Bez „smrti“ bez zániku toho, čo je iba naše, niet spoločenstva s Bohom, niet spasenia. Musíme odumierať sebe, našim hriechom.

Blahoslavenstvami Ježiš opisuje na jednej strane faktickú situáciu, to, čo prežívajú aktuálne jeho učeníci - sú chudobní, hladní, plačúci, nenávidení a prenasledovaní...

Ale opisuje aj svoj život - je to opis jeho osoby. Aj on je ten, čo nemá kde hlavu skloniť, je chudobný, prenasledovaný atď.

Blahoslavenstvá nás učia prehodnotiť naše doterajšie hodnoty, priority.

Tí, ktorých svet pokladá za strategických, chudobných (bezvýznamných), sú tí požehnaní a môžu sa vo svojom trápení radovať. Aj keď pozor! Tú radosť nemôžeme chápať tak, že by sa odsúvalo jej prežívanie až na ten druhý svet - ak sa človek začne pozeráť a žiť z hľadiska Boha, ak žije podľa nových Kristových meradiel - už prežíva kus tej radosti tu a teraz. Vďaka Ježišovi vstupuje do našich útrap určitá radosť.

Podľa katechézy pána kaplána Martina Majdu na svätej omši s mladými

„NIE“ PÁPEŽA FRANTIŠKA

Veľa ľudí si nesprávne myslí, že súčasný pápež František nevie povedať „nie“. Avšak vo svojej apoštolskej exhortácii *Evangelii gaudium (Radosť evanjelia)* o ohlasovaní evanjelia v súčasnom svete (24. 11. 2013) nám pripomína osem dôležitých „nie“, ktoré bránia skutočne hodnovnému, radostnému a účinnému ohlasovaniu Pánovho slova vo svete. V týchto pápežových „nie“ ide o pevné a odhodlané odmietnutie pokušení, ktoré na nás doliehajú „zvonka“ z výziev súčasného sveta, ale aj „zvnútra“ nášho cirkevného života.

Na výzvy súčasného sveta musíme zaujať aktívny postoj jasného „nie“ ekonomii vylúčenia (b. 53 - 54); „nie“ novej idolatrii (modloslužbe) peňazí (b. 55 - 56); „nie“ peniazom, ktoré panujú namiesto toho, aby slúžili (b. 57 - 58) a „nie“ nerovnosti, ktorá plodí násilie (b. 59 - 60). Vo vnútri nášho cirkevného života sa potrebujeme učiť zaujať aktívny postoj „nie“ sebeckej ľahostajnosti (b. 81 - 83); „nie“ sterilnému pesimizmu (b. 84 - 86); „nie“ duchovnému zosvetšteniu (b. 93 - 97) a „nie“ vojne medzi nami (b. 98 - 101). Všetky tieto javy pôsobia deštruktívne vo svete i v našej Cirkvi. Teraz si ich stručne priblížime.

Dnes musíme vedieť povedať „nie“ ekonomii vylúčenia a nerovnosti medzi ľuďmi. Takáto ekonomia zabíja a vytvára kultúru „vyhadzovania“, ktorá sa všade šíri. Zo spoločnosti vylúčení ľudia sa považujú za nevyužiteľné zvyšky odpadu. Medzi nich patria biedni a chudobní, deti, chorí a starí ľudia (porov. b. 53). Nasledne si spoločnosť vytvorila nové idoly (modly). Sú nimi fetišizmus peňazí a

diktatúra ekonomie bez tváre i skutočne ľudského zámeru. Tu sa redukuje ľudská bytosť na jedinú z jej potrieb: na bezbrehý konzum (porov. b. 55).

Táto vážna redukcia spôsobuje okrem iného aj to, že peniaze panujú namiesto toho, aby slúžili. Za týmto postojom sa skrýva odmietnutie etiky a odmietnutie Boha. Ak sa totiž peniaze a konzum absolutizujú, pravý Boh sa stáva priam nebezpečným, pretože ľudskú bytosť povoláva na jej plnú realizáciu a nezávislosť od akejkoľvek formy otroctva. Iba etika (bez ideológie) umožňuje vytvoriť rovnováhu a ľudskejjšiu spoločenskú poriadok (porov. b. 57)

Vláda peňazí a konzumu spôsobuje nerovnosť medzi bohatými a chudobnými, ktorí sú vylučovaní. Táto nerovnosť plodí v spoločnosti (obojsmerné) násilie, ktoré nemožno riešiť zbrojením. To len vyvoláva horšie konflikty. Iba budovaním skutočne pokojnej spoločnosti hovoríme „nie“ tomuto násiliu. Podarí sa nám to, ak cieľom nášho konania nebudú individualistické (sebecké) záujmy, ale správne chápané spoločné dob-

ro, v ktorom je miesta pre každého (porov. b. 58 - 60, b. 176 - 221).

Okrem týchto „vonkajších“ pokušení súčasného sveta na nás doliehajú aj tie „vnútrocirkevné“. Na prvom mieste pápež František uvádza *sebeckú ľahostajnosť*. Mnohí kresťania žijú uzavretí do seba, bez záujmu o ohlasovanie evanjelia. „Príčinou toho býva, že ľudia cítia silnú potrebu zachovať si svoj autonómny priestor, ako keby úloha hlásania evanjelia bola nebezpečným jedom, a nie radostnou odpoveďou na Božiu lásku, ktorá nás povoláva na misiu a robí nás naplnenými a plodnými (b. 81).“

Ďalším pokušením, ktorému musíme odolávať, je *sterilný pesimizmus*. Nijaké zlá tohto sveta, ani tie, ktoré sa týkajú Cirkvi, „nemôžu ospravedlniť zmenšenie nášho úsilia a nášho zápalu. Považujeme ich za výzvy na rast. Okrem toho pohľad viery je schopný rozpoznať svetlo, ktoré šíri Duch Svätý uprostred temnoty - pamätajúc na to, že kde sa rozmnožil hriech, tam sa ešte väčšmi rozhojnila milosť (Rim 5, 20). Naša viera má pred sebou výzvu vycítiť víno, na ktoré môže byť premenená voda, a objaviť zrnko, ktoré rastie uprostred kúkoľa.“ (b. 84)

Inou veľkou prekážkou ohlasovania evanjelia v súčasnom svete je *duchovné zosvetštenie*, „ktoré sa môže skrývať v pozadí zdanlivej nábožnosti, ba dokonca aj lásky k Cirkvi, spočívajú v hľadaní ľudskej slávy a osobného blahobytu namiesto

Pánovej slávy. (...) Toto zosvetštenie berie na seba mnohé podoby podľa typu človeka a situácie, do ktorej sa vkráda. Keďže je naviazané na snahu o vonkajškovosť, nie vždy ho sprevádzajú verejné hriechy a navonok sa všetko môže javiť úplne v poriadku.“ (b. 93)

Duchovné zosvetštenie vedie k narcistickému a autoritatívnemu elitizmu, v ktorom druhých namiesto evanjelizovania analyzujú i klasifikujú a namiesto toho, aby im uľahčili prístup k milosti, mňajú energiu na ich kontrolovanie. Ani Ježiš Kristus, ani ľudia tu nestoja v strede záujmu. Je nemožné si predstaviť, že z takejto formy kresťanstva by mohol vyrásť autentický evanjelizačný dynamizmus (porov. b. 94 – 95).

Iným prejavom duchovného zosvetštenia je náboženská márnivosť, hovoriť o tom, „čo by sa malo robiť“ – hriech toho, „čo by sa malo robiť“ – ako majstri duchovného života a experti na pastoračiu, ktorí rozdeľujú inštrukcie, ale sami zostávajú vonku. Rozvíjame svoju pred-

stavnosť bez hraníc a pritom strácame kontakt s realitou utrpenia nášho veriacieho ľudu. (b. 96)

„Nech nás Boh chráni od zosvetštenej Cirkvi, ktorá sa ukrýva pod duchovným a pastoračným závojom! Toto dusivé zosvetštenie sa dá vyliečiť ochutnaním čerstvého závanu Ducha Svätého, ktorý nás oslobodzuje od toho, aby sme sa koncentrovali len na seba a schovávali sa v predstieranom náboženstve, v ktorom niet Boha.“ (b. 97)

Napokon účinnému a hodnovernému ohlasovaniu evanjelia vo svete bránia *vojny medzi nami*, ktoré sú zlým ovocím duchovného zosvetštenia. „Koľko je vojen uprostred Božieho ľudu a v rozličných spoločenských. Vo štvrti, v práci, koľko je vojen pre závisť či žiarlivosť aj medzi kresťanmi! Duchovné zosvetštenie niektorých kresťanov vedie k tomu, že sa začnú snažiť o hľadanie moci, prestíže, pôžitku alebo ekonomickej istoty. Navyše, niektorí prestávajú žiť srdečnú príťažlivosť k Cirkvi, aby mohli živiť ducha

nesváru. Než by patrili celej Cirkvi s jej bohatou rôznorodosťou, radšej sa pripájajú len k nejakej skupinke, ktorá sa cíti byť odlišná alebo špeciálna.“ (b. 98)

„Poprosme Pána, aby nám pomohol pochopiť zákon lásky. Aká výborná vec je mať tento zákon! Ako nám dobre padne, keď sa navzájom nadovšetko milujeme! Áno, nadovšetko! Každému z nás je adresované napomenutie sv. Pavla: *Nedaj sa premôcť zlu, ale dobrom premáhaj zlo* (Rim 12, 21). A ešte ďalšie: *Neúnavne konajme dobro* (Gal 6, 9). Všetci máme svoje sympatie i antipatie a možno práve v tomto okamihu sa na niekoho hneváme. Aspoň toto však povedzme Pánovi: „Pane, som nahnevaný na tohto alebo na tamtú. Prosím ťa za neho a za ňu.“ Modliť sa za tú osobu, na ktorú sa hneváme, je to pekný prvý krok smerujúci k láske a je to skutok evanjelizácie. Spravme to dnes! Nenechajme si ukradnúť ideál bratskej lásky!“ (b. 101) A „nenechajme si ukradnúť radosť z hlásania evanjelia!“ (b. 86)

ThDr. Michal Vivoda

PREDSTAVUJEME NOVÉHO KŇAZA FARNOSTI

Keď sme pred rokom víтали vo farnosti pána kaplána Petra Čížmára, nepredpokladali sme, že sa s ním po roku rozlúčime. No Pán ho chce mať asi niekde inde a nám poslal namiesto neho pána kaplána STANISLAVA ČÚZYHO, ktorého vítame a týmto rozhovorom chceme našim čitateľom predstaviť.

• **Vítajte teda, pán kaplán, medzi Blumentálcami. Prosím, predstavte sa našim čitateľom a povedzte nám niečo o sebe: odkiaľ pochádzate, kde ste študovali...**

- Ďakujem za milé privítanie medzi Blumentálcami a v krátkosti môžem povedať, že pochádzam z Bratislavy, konkrétne z farnosti Bratislava Rača a študoval som šesť rokov v Kňazskom seminári sv. Cyrila a Metoda v našom hlavnom meste.

• **Dočítala som sa, že kňazské svätenie ste prijali v roku 2012. Čo nasledovalo po vysviacke? Kde ste začali svoje pôsobenie ako Kristov kňaz?**

- Mojim prvým pôsobiskom po kňazskej vysviacke bolo záhorácke mestečko Senica, kde som bol kaplánom jeden rok. Moje prvé kňazské kroky a prvé povzbudenie mi dával senický pán dekan Mons. Karol Martinec.

• **Čo pre Vás znamená byť Kristovým kňazom?**

- Kňazstvo chápem predovšetkým ako službu Bohu a ľuďom. A ako kňaz túžim dávať to, čo má kňaz predovšetkým robiť: sprítomňovať Kristovu obeť pri svätej omši, vysvetľovať Božie slovo a zodpovedne rozdeľovať z pokladu Cirkvi sviatosti tým, ktorí po nich úprimne túžia...

• **Hovorí sa, že prvé miesto kňaza sa navždy zapíše do jeho srdca. A čo nasledovalo po Senici?**

- Kostol Sedembolestnej Panny Márie v Petržalke bol mojim druhým kap-

lánym pôsobiskom a rovnako ako Senica, aj táto farnosť zanechala vo mne veľmi krásne spomienky na úžasných ľuďoch. V Petržalke som sa aj veľa naučil v oblasti pastoračie s chorými v nemocnici, keďže sme tam pravidelne chodili do nemocnice na Antolskej ulici a zažil som tam naozaj všetko: uzdravenia pacientov aj zomieranie, aj náhle nehody... Najkrajšie však boli situácie, keď veriaci prijali sviatosti, niekedy aj po mnohých rokoch...

• **Ako sa Vám odchádzalo a ako ste prijali správu, že idete do Blumentálu?**

- Otváral som sa odchádzať ľahko, najmä keď si človek vytvorí určité vzťahy medzi ľuďmi i medzi miestom. Správu, že idem do farnosti Blumentál, som bral v duchu poslušnosti a s veľkou dôverou voči Pánu Bohu, aby som všetko zvládol tak, ako sa na službu kaplána patrí...

• **Čo Vám hovorilo slovo Blumentál – farnosť, kostol, mariánska farnosť, milostivý obraz Matky dobrej rady... – aké boli Vaše predstavy? Ste tu síce len krátko, ale prekvapilo Vás niečo?**

- Keďže som vyrastal v Bratislave, blumentálsky kostol poznám dokonca pred vstupom do seminára, ešte ako zamestnanec jednej firmy som ho navštevoval, zúčastňoval som sa tu na svätej omši a využil som aj možnosť svätej spovede. O milostivom obraze Matky dobrej rady som čítal a aj som ho v chráme videl. Prekvapila ma veľkosť kostola –

z pohľadu od oltára smerom k hlavnému vchodu. Doteraz som vždy slúžil svätej omši v oveľa menších chrámoch, preto si na tieto veľké rozmery musím naozaj trochu zvyknúť...

• **Keď som si pripravovala pre Vás otázku, prezrela som si niektoré čísla časopisu AD SUM a zistila som, že ste boli jej redaktorom a neskôr šéfredaktorom, a aj to, že máte blízko k informatike. Kde ste sa dostali práve k tomuto odboru?**

- Ako mladého stredoškolača ma zaujímala elektrotechnika a počítače. Tak som sa tomu venoval, aj som to študoval, a dokonca som v tomto odbore aj dva roky pracoval. Až neskôr som pocítil povolanie do duchovnej služby. Je úžasné, že vedomosti z oblasti výpočtovej techniky môžem teraz hojne a plodne využívať aj pri pastoračii. Veď počítače sa stali bežnou súčasťou nášho života, a tak nemám nijaký problém ich využiť aj na ohlasovanie Božieho kráľovstva...

• **V spomínanom časopise bohoslovcov ste publikovali celý seriál článkov o svätej omši. Čo pre Vás znamená sláviť ako kňaz Kristovu obeť?**

- Hlavne sa ju snažím sláviť v pokore a dôstojne – pretože zakaždým si uvedomím, že to nie je moje dielo, ale je to niečo, čo nám tu zanechal Pán Ježiš. Zároveň si stále opakujem, že pri svätej omši sa sprítomňuje Ježišova obeť a že na oltár – a teda medzi nás ľudí – prichádza Boh v spôsobe chleba a vína...

• Čo by si mal každý veriaci katolík uvedomiť, keď prichádza na svätú omšu, a čo by mal robiť, aby mu nikdy nezovšednela, aby mal na nej plnú účasť. Čoho by sa mal vyvarovať?

- Domnievam sa, že veľmi pekná odpoveď by sa mohla odraziť od modlitby, ktorú máme v našej blumentálskej sakristii a ktorú sa modlíme pred každou svätou omšou: „Pane Ježišu, o krátku chvíľu začneme sláviť liturgiu Eucharistie. Chceme byť pozorní a sústredení... vo všetkom nám pomáhaj, aby sme nehľadali ľudskú chválu, ale chceli sa páčiť iba tebe.“

• Čo nám prekáža v sústredení, akých chýb by sme sa my veriaci mali vyvarovať? Možno by nám pomohlo uvedomiť si ich a tak naplno čerpať z milostí,

ktoré môžeme získať z účasti na svätej omši, a to nielen v nedeľu a vo sviatok?

- Aby sme prijali čo najviac darov, ktoré nám svätá omša ponúka, je potrebné tešiť sa na stretnutie s Pánom v omši. Už úvodná pieseň a úvodné obrady, posvätné ticho a pohľad do svojho vnútra pri úkone kajúcnosti nás majú upriamiť na to, že sa ideme dotknúť posvätných tajomstiev. Následne je dôležité počúvať, vnímať a chápať Božie slovo v liturgii slova a rovnako je podstatné pristúpiť k svätému prijímaniu, k čomu musí byť človek samozrejme riadne disponovaný. Potom každá jedna svätá omša bude pre nás niečím novým, úžasným a nielen nejakou rutínou, ktorú si „odstavím“ každý deň...

• Boli ste redaktorom a aj šéfredaktorom časopisu *bohoslovcov AD SUM*. Mô-

žeme dúfať, že budete spolupracovať s redakciou nášho farského časopisu nielen ako autor príspevkov, ale aj svojimi radami a svojou skúsenosťou s redakčnou prácou?

- S veľkou láskou sa budem snažiť byť nápomocný časopisu *Blumentál*, samozrejme v medziach, ktoré mi budú dovoľovať moje kaplánske povinnosti, keďže tie sú prvoradé...

Verím, že budeme mať príležitosť na stránkach nášho *Blumentálu* o mnohých veciach ešte hovoriť a že naši čitatelia budú mať príležitosť prečítať si príspevky, ktorými obohatíte náš farský časopis.

Ďakujem za rozhovor a teším sa na spoluprácu.

X. Duchoňová

NAŠA FARSKÁ UNIVERZITA

V októbrom čísle *Blumentálu* v roku 2008 som napísal: „Nový mesiac, ktorý sa otvára pred nami, je svojim spôsobom mesiacom, v ktorom si máme viac uvedomiť, čo všetko dostávame od Boha v jeho dome, ktorého 120. výročie konsekrácie si budeme pripomínať 28. októbra. Možno už teraz by sme sa mali pripraviť na slávenie výročia posviacky nášho farského chrámu. Ak chceme ten deň prežiť naozaj naplno, potom si musíme každý osobne odpovedať na niekoľko otázok: Predovšetkým, čo si mám uvedomiť, keď vstupujem do chrámu, do domu Boha medzi nami? Kedykoľvek vstúpim do chrámu, prichádzam na audienciu k živému Bohu prítomnému medzi nami.“

Boží dom medzi nami

Tieto slová mi nanovo zarezonovali teraz v súvislosti s 15. augustom, keď si pripomenieme deň prenesenia Milostivej sochy sedembolestnej Panny Márie v Šaštíne do chrámu. Naša Sedembolestná svojim významom presahuje hranicu farnosti, ale aj diecézy a zasahuje do života státisícov veriacich Slovenska, i tých, čo žijú na území Maďarska či Rakúska, Čiech a Moravy, Poľska, ale v poslednom čase aj na území celej Európy, a je chrámom všetkých chrámov našich rodákov žijúcich kdekoľvek na svete. V ten deň si pripomenieme okamih, keď Božia Matka vstúpila do tohto domu - domu svojho a nášho domu, ktorý je predobrazom večného domu a večnosti samej. Možno si ešte stále neuvedomujeme význam chrámu medzi nami, možno si ešte stále neuvedomujeme, čo to znamená a aká je to výsada, že máme Boží dom medzi nami.

Srarozákonný chrám Božieho ľudu

V duchu zalietam do čias Ježiša Krista, keď jediným chrámom pravého Boha bol chrám v Jeruzaleme. Predtým ako ho postavili, Izraeliti - putujúci ľud dosiahol svoj cieľ a po viac ako štyridsiatich rokoch sa usadil v Prislúbenej zemi. Archa zmluvy, ktorú nosili so sebou, bola však iba v akomsi provizórnom príbytku. Kráľ Dávid chcel postaviť chrám, ale Pán mu slovami proroka odkázal, že dom mu postaví až jeho syn. A bol to slávny Šalamún, ktorý postavil prvý chrám, hebr. *bejt ha-mikdaš*, čiže *svätý dom*. Stalo sa to v 10. storočí

pred Kristom na Chrámovej hore v Jeruzaleme. V priebehu dejín ten chrám niekoľkokrát prestavali. Prvý chrám zničilo babylonské vojsko pod vedením kráľa Nabuchodonozora v roku 586 pred Kr. V časoch babylonského zajatia Izraeliti spomínali na svoj chrám a oplakávali jeho zničenie. Uvedomovali si, že stratou chrámu akoby Boh naznačil, že opustil svoj ľud. Preto proroci vzbudzovali nádej a uisťovali ľud, že príde čas, keď znova postavia chrám ešte slávnejší, lebo doň vstúpi Mesiáš. V babylonskom zajatí prešlo židovské náboženstvo podstatnými zmenami: predchádzajúci kult bol pevne viazaný na chrám.

Náš šaštínsky chrám

Novozákonná cirkev prežíva svoj čas od pamätnej vykupiteľskej smrti a zmŕtvychvstania Pána rovnako v nádeji, ale na rozdiel od starozákonného človeka nielen prosí o odpustenie hriechov, ale práve skrze smrť a zmŕtvychvstanie Ježiša Krista ich aj dosahuje cez prijímanie sviatostí. Tie sa ako Božie dary rozdeľujú nie v jednom chráme, ale v množstve chrámov, ba v prípade núdze na ktoromkoľvek mieste. Výročný deň posviacky chrámu je nielen dňom spomínania na tých, čo ho s rovnako veľkou túžbou a láskou stavali ako starozákonný Boží ľud, ale je predovšetkým dňom vzdávania vďaky Bohu za milosti, ktoré v ňom dostávame a je dňom obnovy vernosti Bohu a jeho slovu. V deň posviacky chrámu Boh naplnil svoj dom svojou slávou. Do tohto domu vstupovala aj Božia Matka.

Slávny šaštínsky chrám je preto pre

nás dnes dôvodom našej radosti, lebo je domom Boha medzi nami, kde zvláštnym spôsobom vstúpila Ježišova matka a naša matka, a tam privádza svoje deti k Otcovi, aby ich požehnal a naplnil svojimi milosťami. Miesto kde nás Boh zvláštnym spôsobom na príhovor Matky svojho Syna obdarúva, by sme mali dobre poznať. Preto malá retrospektíva do jeho dejín iste nezaškodí.

V júli 1736 prišiel do Šaštína ostrihomský arcibiskup Imrich Esterházi a na stavebnom pozemku pri trojhrannej kaplnke osadil veľký drevený kríž a požehnal ho, a potom 15. júla požehnal a položil základný kameň budúceho chrámu. Do kameňa zabudovali schránku s relikviami svätých mučeníkov Marciala a Urbana, ako aj pápeža Inocenta XI. Vložili do nej aj voskové mince vtedajšieho pápeža Klementa XII. a latinskú listinu s týmto textom: *Ostrihomskému arcibiskupovi Imrichovi Esterházi, ktorý položil tento kameň a je veľkým ctiteľom šaštínskej Panny Márie, želajú a vyprosujú od Boha a od Panny Márie šaštínskej zdravie, prosperitu, život a slávu otcovia pavlíni a ctelia šaštínskej Panny Márie.*

Stavebné práce na chráme sa začali pod vedením Jána Damianiho a paulínskeho pátra Mateja Vepiho. Chrám postavili v barokovom slohu. Hrubú stavbu dokončili v roku 1746, o tri roky neskôr bola hotová aj strecha kláštora. Rok 1757 je rokom ukončenie výmalby kostola a oltárnych malieb. Autorom fresiek na strope a nad oltármí je Jean Joseph Chamant, autorom oltárnych obrazov je Johann Lucas Kracker. Potom pokračuje...

čovala vnútorná výzdoba chrámu podľa návrhu Františka Antona Hildebranta, cisárskeho staviteľa, ktorý navrhol aj stavbu hlavného oltára z červeného mramoru a celého priečelia chrámu. Chrám má šesť bočných oltárov s obrazmi J. L. Kracka, jeho dĺžka je 62 m, výška 23 m a šírka 23 m. Hlavná loď je široká 13 m. Južnú stranu kostola spája s kláštrom arkádová chodba. Budova kláštora má tri krídla, zo štvrtej strany ju uzatvára bazilika. Gróf **František Barkóci**, uhorský cirkevný hodnostár, prímars, arcibiskup, náboženský spisovateľ, mecén umenia a vedy, od roku 1740 spišský prepoš, jágerský biskup (1746 - 1761) a ostrihomský arcibiskup (1761 - 1765) **12. augusta 1762 chrám konsekroval**. Zomrel 18. júna 1765 v Bratislave, pochovaný je v arcibiskupskej krypte Katedrály svätého Martina.

Milostivú sochu Sedembolestnej slávnostne preniesli na hlavný oltár mariánskeho chrámu 15. augusta 1762 za prítomnosti cisárovnej Márie Terézie a jej manželza cisára Františka Lotrinského. Vtedy sa uskutočnilo aj **prvé korunovanie sochy Sedembolestnej Panny Márie**. Koruny a zo striebra utkaný plášť pre sochu Sedembolestnej Panny Márie, ako aj pozlátené lúče upevnené za milostivou sochou spolu s veľkou lampou so šestnástimi pozlátenými retiazkami boli kráľovským darom cisárovnej Márie Terézie. **Celá stavba chrámu bola financovaná zo zbierok ľudu a s príspevom cisárovnej Márie Terézie**. V roku 1765 posvätili zvony na vežiach, ktoré dosahovali len výšku strechy a boli ukončené ihlanmi. Ve-

že dostávali až v júni 1864, keď získali dnešnú podobu. V roku 1771 postavili organ s 25 variáciami a kazateľnica. Postupne postavili bočné oltáre z mramoru, okrem jedného. Žiaľ, nástupca Márie Terézie cisár Jozef II. nebol taký veľký mecén chrámu ani ctiteľ Panny Márie. V roku 1786 odobral pútnický chrám paulínom a zveril ho diecéznym kňazom. Chrám sa stal farským kostolom a v pôvodnom farskom kostole zriadili sýpku.

Hlavným dňom jubilejných 300-ročných osláv milostivej sochy bol 8. september 1864. Vtedy druhýkrát korunovali milostivú sochu. Pri tej príležitosti kardinál Paracciani Clarelli oznámil ostrihomskému arcibiskupovi Scitovskému, že pápež bl. Pius IX. vydal dekrét o udelení plnomocných odpustkov a korunovácií sochy Panny Márie: *Slávne panujúci pápež Pius IX. 26. februára a 15. marca 1864 uznal za vhodné udeliť na túto slávnosť a tiež navždy tomuto posvätnému miestu dvoje plnomocných odpustkov a dovolil prímarsovi Scitovskému, aby v jeho mene požehnal korunky a vykonal korunovanie. Tebe, drahý náš syn, dovoľujeme a oprávňujeme Ťa, aby si spomínané korunky na sviatok Narodenia Panny Márie, v našom mene a mocou našej autority mohol požehnať. Dané v Castel Gandolfo dňa 12. augusta 1864. Podpísaný kardinál Paracciani Clarelli. V dňoch 7. - 10. septembra na jubilejné 300-ročné oslavy milostivej sochy Sedembolestnej Panny Márie prišlo do Šaštína vyše 120 000 pútnikov.*

V roku 1924 biskup P. Jantausch povolal do Šaštína saleziánov a poveril ich spravovaním pútnického chrámu.

31. októbra 1926 posvätili štyri nové veľké zvony.

Druhého apríla 1927 zriadili Saleziáni v Šaštíne súkromné gymnázium a Pius XI. dekrétom Celebre apud Slovacciam gentem vyhlásil Sedembolestnú Pannu Máriu za patrónku Slovenska. 22. mája to slávnostne vyhlásil za účasti troch biskupov a štyridsaťtisíc pútnikov. V roku 1928 posvätili veľký národný zvon Sedembolestnej.

Pápež Pavol VI. na základe žiadosti apoštolského administrátora trnavského Mons. Ambróza Lazíka a apoštolského administrátora nitrianskeho Mons. Eduarda Nécseta 23. novembra 1964 dekrétom *Ad perpetuam rei memoriam povýšil svätyniu Sedembolestnej Panny Márie na baziliku minor*, prvú na Slovensku. Slávnostne ju vyhlásili 27. decembra za účasti trnavského biskupa Ambróza Lazíka, mnohých duchovných a veriacich. V roku 1975 farár Karol Senáši dal postaviť nový mramorový oltár tvárou k ľudu, ktorý posvätil biskup Dr. Július Gábriš, veľký mariánsky ctiteľ a každoročný pútnik k Sedembolestnej.

V roku 1987 baziliku navštívila **bl. Matka Terézia z Kalkaty**.

Sv. Ján Pavol II. 22. apríla pri ceste helikoptérou z Velehradu do Bratislavy-Vajnora zvlášť pozdravil Sedembolestnú, keď helikoptéra zakrúžila nad bazilikou, a potom pri homílii sľúbil, že príde na púť. Sľub splnil 1. júla 1995, keď celebrol slávnostnú svätú omšu a tretikrát korunoval milostivej sochy Panny Márie. **Daniel Dian**

NAŠA BLUMENTÁLSKA ADOPCIA NA DIAĽKU

Na jednu z besied v našom blumentálskom klube pred niekoľkými rokmi prijal pozvanie aj vdp. Daniel Dian, aby sa s nami podelil so zážitkami zo služobnej cesty do Kene, z ktorej sa práve vrátil. Návštevníci zhrození počúvali otrasné svedectvo o neskutočnej chudobe a biede, o zobrajúcich deťoch, o deťoch prehrabávajúcich sa na smetiskách, aby si našli aspoň niečo, čím by zahnali hlad....

Zároveň sme sa však dozvedeli aj o tom, že sú krajiny, ktoré sa usilujú aspoň zmierniť biedu tejto ťažko skúšanej zeme, a že medzi ne patrí aj naše malé Slovensko, tým že cez Občianske združenie pri SZU sv. Alžbety formou vzdelávacieho programu „Podpora vzdelávania chudobných detí“, snaží sa prispieť k zmierneniu tejto otrasnej situácie tým, že chudobným deťom umožňuje dostať sa ku kvalitnému vzdelaniu..

Pod dojmom tohto rozprávania a na základe informácie, že aj každý z nás môže prispieť svojou „troškou“ pomoci, napr. formou tzv. „adopcie na diaľku“, keď bude prispievať na vzdelávanie konkrétneho dieťaťa, vznikol spontánne nápad, že si jedno dieťa „adoptuje“ aj naša

farnosť. A tak sme v apríli 2009 uzavreli zmluvu s OZ Dobrota sv. Alžbety a začali sme každoročne prispievať na vzdelávanie dievčatka **Teresie Wathanji**. Keďže bolo nutné vyriešiť zbieranie potrebnej sumy na každoročnú platbu a sledovať všetky administratívne postupy, prevzali sme túto organizačnú stránku pod našu farskú charitu. Každoročne sme na výveske charity informovali o poskytnutej sume, ktorá predstavovala 550 € na celý školský rok, ako aj o tom, ako sa dievčatku darí. Keďže vďaka pochopeniu a štedrosti darcov, nambieral sa už v prvých dvoch rokoch dostatok prostriedkov, nebolo potrebné farníkov ďalšie roky oslovovať, prostriedky nám postačovali. V roku 2013 sme sa dozvedeli, že nemusíme na ten rok finančnú čiastku poslať, lebo Teresia má na účte dosť prostriedkov. Začiatkom roka 2014 nám oznámili, že Teresia, žiaľ nezvládla národné testy na postup na strednú školu a bola priradená do učilišťa, ktoré je bezplatné, a tak nie je už potrebné pre ňu prostriedky poslať.

Keďže nám na účte určitá finančná čiastka zostala a dostali sme ponuku, či

si nechceme adoptovať ďalšie dieťa, po porade s pánom farárom sme sa dohodli, že by bolo škoda nepokračovať a nepodporiť ďalšie dieťa, a tak **cez Občianske združenie „Dobrota pre Afriku“ sme „adoptovali“ dievčatko Karen Muthoni**.

Toľko na vysvetlenie, prečo už nebudeme poskytovať informácie o Teresii.

Krátky životopis Karen:

Narodila sa v roku 2000, je polosirota a žije v opatere svojej tety v Kayole. Otec zomrel, keď bola ešte veľmi malá. Jej matka žije na vidieku, je nezamestnaná. O Karen sa stará jej teta, ktorá ju má rada ako vlastnú dcéru, má však ešte ďalších päť vlastných detí, je rozvedená a vykonáva len príležitostné práce. Situácia v rodine je veľmi komplikovaná, lebo teta nie je schopná zabezpečiť všetkým deťom školskú dochádzku. Karen je vynikajúca študentka. Do (vyššie spomínaného) vzdelávacieho programu bola prijatá v januári 2014 na základe vynikajúcich výsledkov v štátnej škole a na základe nepriaznivej rodinnej situácie. V januári 2014 nastúpila do 7. ročníka Základnej internátnej školy sv. Filipa Neriho.

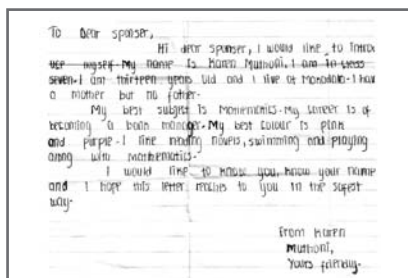
Toto je certifikát o finančnej účasti našej farnosti na vzdelávaní Karen a zároveň aj fotografia tohto milého šikovného dievčatka:

V apríli tohto roka sme na základe zmluvy poukázali pre Karen požadovaných 385 €.

Je to príspevok na jeden školský rok. V cene je zahrnuté: školné, školské desiate a obedy, školská uniforma a topánky, nákup školských pomôcok, učebníc a pracovných zošitov.

Karen sa nám už aj ozvala týmto milým ďakovným listom:

Pre: Milého sponzora,

Ahoj milý sponzor, rada by som sa predstavila. Moje meno je Karen Muthoni. Chodím do 7. triedy. Mám 13 rokov a žijem v Makadare. Mám matku, ale nemám otca.

Najviac sa mi páči matematika. Chceme sa stať manažérkou banky. Najviac sa mi páči ružová a purpurová. Rada čítam romány, plávam, hrám sa a študujem matematiku.

Chcela by som Ťa spoznať a vedieť, ako sa voláš. Dúfam, že sa tento list k tebe bezpečne dostane.

S pozdravom Karen Muthoni

Keďže pracovníčka OZ Dobrota pre Afriku kvôli zjednodušeniu komunikuje so mnou, tak ako som zvykla Teresii v mene celej farnosti poslať krátky list a darček, napr. k Vianociam napíšem pozdrav v mene nás všetkých aj Karen a vysvetlím jej, že nás „sponzorov“ je veľa, celá jedna veľká farnosť ☺, čo na ňu myslíme a chceme jej pomáhať. Každú správu, ktorú nám pracovníčka uvedeného OZ o Karen pošle, ako aj správu – list od Karen, budeme uverejňovať na výveske charity v predsieni kostola, tak ako to bolo, keď sme podporovali Teresiu.

Záverom už len toľko, že keď bude potrebné vyzbierať na ďalší rok finančné prostriedky na školné pre Karen, včas budeme informovať prostredníctvom

farských oznamov. Variabilný symbol dieťaťa sa bude uvádzať číslo 403. Pod týmto číslom totiž „ukladá“ v peňažnom ústave spomínané OZ prostriedky priamo určené pre Karen.

H. Grigerová
za „koordinátora“ – Charitu Blumentál

Z púte do Svätej zeme

Dva príspevky v júlovom čísle nášho Blumentálu mi „vnukli myšlienku“ s veľkou pokorou a úžasom si spomenúť na našu blumentálsku púť do Svätej zeme, na ktorej sme sa zúčastnili na rozhraní mesiacov apríl – máj.

S veľkou radosťou som začala čítať úvodník s titulkom Šalom, ktorý však svoju pozornosť nasmeroval iným smerom. Mne ako obvyčajnej pútničke, ktorá bola vo Svätej zemi po prvýkrát, nedá orientovať moje hlboké a neobvyčajné spomienky a zážitky predsa len iným smerom, teda na duchovnú stránku púte. Priviedol ma k tomu článok: *Béčkarí putovali do Ríma*, v ktorom veľmi pekne a v radosnom duchu opisala prežitú chvíľu a duchovné zážitky (najmä vďaka nášmu bývalému pánu kaplánovi ThLic. J. Pajerskému) za „Béčkarov“ Mária Pollaková.

Naša púť do Svätej zeme bola od prvého momentu až po rozlúčku s vdp. Dr. Martinom Mojžišom na letisku v Tel Avive veľkou školou poznania, prehĺbenia viery a evanjelizácie. Nedá sa opísať a ani v osobných rozhovoroch pospomínať na skoro až neskutočné skutočnosti, ktoré sme mali možnosť vidieť, ale hlavne prežiť vďaka úžasnému a duchovne precítenému výkladu nášho sprievodcu.

Všetky sväté omše, ktoré sme slávili s ním a aj s naším pánom farárom vždy na jednotlivých miestach spojených so životom nášho Pána Ježiša a jeho matky Panny Márie, prehľbovali duchovný rozmer púte a zároveň aj zblížovali nás pútnikov. Ja osobne a aj moja najbližšia spolupútnička, sme chceli každý večer aspoň v krátkosti v duchu prejsť denné zážitky, no vždy sme zlyhali. Zdalo sa nám totiž, že obidve sme celkom osobitne a rozdielne vnímali navštívené miesta. To množstvo dojmov sa len s veľkým vypätím dalo znova prežívať. To je aj dôvod, pre ktorý musím priznať, že písať o putovaní po Svätej zemi prislúcha len skúseným odborníkom a jej znalcom. Dovolím si preto upriamiť pozornosť na piate vydanie knihy vdp. Mojžiša: *Putujeme spolu po Svätej zemi* a na DVD *Izrael - Svätá zem*.

Ja osobne prežívam našu púť opäť a opäť vďaka spomínanému DVD a vždy nanovo objavujem niečo nové, aj keď som to všetko videla na vlastné oči.

Musím ešte spomenúť, že pri rozlúčke s vdp. Mojžišom sme dostali prísľub, že nás navštívi v našom Blumentáli, že prinesie knihy a DVD o Izraeli. To všetko inicioval, dohodol a sprostredkoval náš pán farár. Verím, že sa máme na čo tešiť.

Pútnička SŠ

(Dokončenie zo s. 1)

vchádza nádej, útecha, pokoj a vyrovnanosť. A musím spomenúť ešte jednu bolesť, ktorá môže byť prejavom metafyzického nepokoja. V Životopise sv. Antona pustovníka, ako nám ho zanechal svätý biskup Atanáž, sa píše že Anton, keď osirel (mal asi 18 alebo 20 rokov), vstúpil do chrámu, kde sa práve čítalo evanjelium: *Ak chceš byť dokonalý, choď, predaj, čo máš, rozďaj chudobným a budeš mať poklad v nebi. Potom príď a nasleduj ma!* (Mt 19, 21) Životopisec hovorí, že Anton mal pocit, akoby sa tieto slová čítali práve kvôli nemu. Vyšiel von a svoje imanie rozpredal a rozdal chudobným. A keď opäť vošiel do Pánovho domu a tam počul slová: *Nebudte ustarostení o zajtrajšok; zajtrajší deň sa postará sám o seba!* (Mt 6, 34), nemohol to vydržať a vzdal sa ešte aj toho mála, čo mu zostalo. Návšteva chrámu bola pre neho impulzom na radikálnu premenu jeho života. S bolesťou v srdci si uvedomil, že potenciál, ktorý do neho vložil Boh, zostal ešte stále bez odozvy.

Milí Blumentálci, v tomto mesiaci na sviatok Nanebovzatia Panny Márie oslavíme meniny nášho kostola – Titulus ecclesiae. Bude to presne mesiac pred tým, ako naša vlasť oslaví sviatok našej patrónky Sedembolestnej Panny Márie. Po hľad na Sedembolestnú nech sa v nás prelína s pohľadom na Nanebovzatú. Nech naše životné bolesti, najmä tie existenciálne a metafyzické, sú pre nás príležitosťou na duchovný rast.

Možno vás šokuje moje pranie: Nech je pre nás chrám miestom bolesti! Nie bolesti, ktorá nás skolí, ale bolesti, ktorá nás s Bohom a navzájom ešte väčšími spojí! Aj takto prijaté bolesti nám môžu ukázať Radosť, ktorá presahuje dimenzie tohto sveta a nášho života.

Branislav Čaniga, váš blumentálsky farár

Blumentálsky detský letný tábor

Dňa 5. 7. 2014 sme sa stretli pri Blumentálskom kostole a nastúpili sme do autobusu, ktorý nás odviezol do tábora Dobrá Voda. Keď sme ta prišli, rozdelili sme sa do izieb, vybalili sme si veci a vedúci nás zadelili do skupín.

Počas pobytu v tábore nám naši vedúci pripravili veľa zábavných hier. Skupiny súťažili medzi sebou. lúštili sme záhadu strateného chlapca, on mal mapu k pokladu, ktorý sme museli najst pomocou hlavolamov. V programe bola zahrnutá aj nočná hra, v ktorej boli strašidelné úlohy. V utorok sme sa vybrali na dlhú túru k zrúcanine kláštora Katarínka. Cestou naspäť sme sa osviežili na kúpalisku a vrátili sme sa do chaty. Mávali sme aj svätú omšu, ktorú slúžil náš pán kaplán Janko Sitár. V posledný deň sme sa dozvedeli výsledky všetkých súťaží a hier. Na večer si každá skupina pripravila

(Dokončenie na s. 8)

ÚRADNÉ HODINY NA FARSKOM ÚRADE

doobeda Po - Pi: 9,00 - 11,00 h; poobede Po - Št: 14,30 - 16,30 h; telefón (kancelária): 55 56 23 19, 0904 555 566; zaopatrovací mobil: 0948 313 363 (služi výlučne na zaopatrovanie chorých).

SVÄTÉ OMŠE

- **neďeľa a sviatky:** 6,00; 7,30; 9,00; 10,30; 12,00 (ak sviatok pripadá na sobotu, sv. omša o 12,00 h nie je); 16,30; 18,00 (maď.); 19,00 h; • **pracovný deň:** 5,45; 6,30; 16,30; 18,00 h, v sobotu popoludní len o 18,00 h; vo štvrtok o 18,00 h sv. omša v latinskom jazyku;
  - **sviatok v pracovný deň:** 5,45; 6,30; 10,30; 16,30; 18,00; 19,00 h alebo podľa oznamov; • **deň pracovného pokoja, ktorý nie je cirkevne prikázaný sviatok:** ako v neďeľu; sv. omša o 18,00 h nie je.
- Počas školského roka:
sv. omša pre mládež . . . . . utorok - 18,00 (spieva zbor Běčkari)
sv. omša pre birmovancov . . . . . piatok - 18,00 (spieva mládežnícky zbor)
sv. omša pre deti . . . . . neďeľa - 10,30 (spieva mládežnícky zbor)

VYSLUHOVANIE SVIATOSTI ZMIERENIA

- vo **všedné dni** ráno pri sv. omši o 6,30 h, večer pri sv. omši o 16,30 h a pri sv. omši o 18,00 h • v **prvopiatkovom týždni** aj pri rannej sv. omši o 5,45 h (pondelok až piatok); vo štvrtok a piatok od 15,00 h • v **neďeľu dopoludnia** medzi sv. omšami (v prípade potreby aj počas sv. omše).

FATIMSKÁ SOBOTA

2. 8. po sv. omši, ktorá sa začína o 6,30 h, teda asi o 7,15 h, kedy sa chceme stretnúť pri modlitbe posvätného ruženca.

VEČERADLO S PANNOU MÁRIOU

v sobotu 16. 8. ráno po sv. omši, ktorá sa začína o 6,30 h.

ADORÁCIA

- v **stredú** po skončení sv. omše, ktorá začína o 6,30 h, s modlitbou sv. ruženca • vo **štvrtok** po skončení sv. omše, ktorá začína o 16,30 h; do 17,55 h.

KATECHÉZA

- **rodičov, ktorí žiadajú krst svojho dieťaťa**, každú stredu o 18,00 h. Účasť obidvoch rodičov je potrebná. Očakávame aj krstných rodičov. Nahlásiť krst dieťaťa a vyplniť krstný listok možno v ktorýkoľvek deň v úradných hodinách v kancelárii farského úradu. Potrebným dokladom je rodný list dieťaťa.
- **pred prijatím sviatosti manželstva** sa snúbenci stretnú dvakrát s kňazom, raz s psychológom a raz s lektormi prirodzeného plánovania rodičovstva. Stretnutia snúbencov sú v pondelky o 18,00 h - jednotlivé dáta tummy nájdete na farskej webovej stránke. Je vhodné zachovať poradie stretnutí. Treba sa hlásiť aspoň tri mesiace pred plánovaným termínom sobáša.
- **príprava birmovancov** prebieha v skupinových stretnutiach vo všedné dni na fare. V pondelky, utorok a stredu o 18,00 h a v štvrtky a piatky o 17,00 h na fare. Zvlášť pre birmovancov je sv. omša v každý piatok o 18,00 h.

KNIŽNICA SVÄTEJ KATARÍNY - BLUMENTÁL

Farská knižnica nebude v auguste poskytovať čitateľom služby pracovníci budú čerpať dovolenku.

PORADŇA

- **pre prirodzené plánovanie rodičovstva** (Billingsova): St 17,00 - 19,00 h; potrebné je objednať sa na tel. č. 02/45 94 39 30;
- **sociálna:** Po 9,00 - 11,00 h;
- **právna:** v stredu 15,30 - 17,30 h, 1. a 3. štvrtok 9,00 - 11,00 h.

ŽENY ŽENÁM

Ženy ženám sa od septembra budú schádzať každú druhú stredu v mesiaci.

ÚMYSEL APOŠTOLÁTU MODLITBY NA AUGUST

Všeobecný:

Aby utečenci, ktorých násilie prinútilo opustiť domovy, našli veľkodušné prijatie a ochranu svojich práv.

Evanjelizačný:

Aby kresťania v Oceánii radostne ohlasovali svoju vieru všetkým ľuďom tohto regiónu.

Úmysel KBS:

Aby sa ľudia navzájom stali misionármi lásky, spravodlivosti a pokoja.

VÝZNAMNÉ LITURGICKÉ DNI

4. 8. Sv. Jána Vianneyho, kňaza

6. 8. Premenenie Pána

9. 8. Sv. Terézie Benedikty z križa, panny a mučenice, spolupatrónky Európy

15. 8. Nanebovzatie Panny Márie

22. 8. Panny Márie kráľovnej

27. 8. Sv. Moniky

28. 8. Sv. Augustína, biskupa a učiteľa Cirkvi

29. 8. Mučenícka smrť sv. Jána krstiteľa

OZNAMUJEME, ŽE

- **farská knižnica svätej Kataríny je v auguste zatvorená.** Knižnica bude záujemcom k dispozícii v obvyklých hodinách opäť v septembri;
- **omšové úmysly na september** sa budú zapisovať v **pondelok 4. augusta** od 16,00 h v krstnej kaplnke.
- **prikázaný sviatok Nanebovzatia Panny Márie - patrocínium.** Sväté omše vo štvrtok 15. augusta budú doobeda o 5,45, 6,30 a 10,30 h a popoludní 16,30, 18,00 a 19,00 h. Na slávnosť Nanebovzatia Panny Márie oslavíme aj patrocínium nášho kostola. To znamená, že náš kostol je zasvätený Nanebovzatia Panny Márie. Pri tejto príležitosti budeme mať možnosť získať úplné odpustky. Podmienky sú: svätá spoveď (môže byť vykonaná aj niekoľko dní pred týmto sviatkom), sväté prijímanie a modlitba na úmysel Svätého Otca. Navyše je potrebné v kostole sa ešte pomodliť *Otče náš* a *Verím v Boha*.
- **Príprava na ukončenie jubilejného Roka Sedembolestnej Panny Márie**
Sedem piatkov pred sviatkom Sedembolestnej P. Márie (1., 8., 15., 22. a 29. augusta, 5. a 12. septembra) bude svätá omša o 16,30 h venovaná téme jednotlivých bolestí Panny Márie. Svätej omši bude vždy predchádzať modlitba ruženca a požbožnosť k Sedembolestnej Panne Márii so začiatkom o 15,45 h.
- **Ženy ženám** sa od septembra budú schádzať každú druhú stredu v mesiaci.

(Dokončenie zo s. 7)

program a mali sme rozlúčkový večierok. V sobotu 12. 7. sa nám pobyt v tábore Dobrá Voda skončil. Cestou domov sme sa zastavili v hvezdární v Hlohovci. zažili sme veľa zábavy a na pobyt v tábore budeme dlho spomínať. **Gabika a Niki**

Prvá júlovú sobotu sme spolu so skupinou 39 detí odcestovali do tábora na Dobrú Vodu, ktorý každoročne organizuje Charita Blumentál. Tento rok sme lúštili záhadu strateného chlapca, hľadali sme stopy, na ktoré nás naviedol chlapcov denník. Po vyriešení úloh sme našli veľkú drevenú truhlicu s pokladom. Okrem toho sme chodili do prírody, navštívili sme hrad Dobrá Voda ale i tzv. Katarínku. V horúcom dni sme sa boli osviežiť na kúpalisku. Cestou domov sme navštívili hvezdáreň a planetárium v Hlohovci. Ďakujeme všetkým organizátorom a animátorom za perfektný tábor. **Lucka, Elenka, Zuzka Magdolenové**

Blumentál, vydáva Rímskokatolícka cirkev, farnosť Bratislava Blumentál, Vazovova 8. **Zodpovedný redaktor: Xénia Duchoňová. Cenzor: Branislav Čaniga. Spolupracovníci:** Ján Sitár, Martin Majda, Peter Čizmar, Daniel Dian. S povolením Arcibiskupského úradu v Trnave zo dňa 16. 12. 1997 č. 4264/97. Príspevky v rozsahu maximálne dve normostrany, návrhy a pripomienky k farskému časopisu môžete dať v zalepenej obálke do sakristie farského kostola alebo do farskej kancelárie pod zn. časopis Blumentál, resp. poslať na **mailovú adresu: blumdux@centrum.sk**. Redakcia si vyhradzuje právo úpravy príspevkov. Sadzba: Forma, s. r. o. Tlač: VEDA, Bratislava. **Internet: www.blumental.sk.**